

UCHWAŁA NR .....
ZGROMADZENIA GÓRNOŚLĄSKO-ZAGŁĘBIOWSKIEJ METROPOLII

z dnia ..... 2023 r.

w sprawie udzielenia pomocy finansowej w 2024 roku gminom członkowskim Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii z przeznaczeniem na zabezpieczenie wkładu własnego w ramach Rządowego Programu STOP SMOG w projekcie pn. „STOP SMOG w GZM - poprawa jakości powietrza na terenie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii” w zakresie wskazanym w art. 11c ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków

Na podstawie art. 16 ust. 1 i art. 20 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 2578), art. 216 ust. 2 pkt 5 i art. 220 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.), na wniosek Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii

uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. Udziela się w 2024 roku wskazanym w ust. 2 gminom członkowskim Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, pomocy finansowej w formie dotacji celowej z przeznaczeniem na zabezpieczenie wkładu własnego w ramach Rządowego Projektu STOP SMOG w projekcie pn. „STOP SMOG w GZM - poprawa jakości powietrza na terenie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii” w zakresie wskazanym w art. 11c ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków.

2. Pomocy finansowej udziela się:

- 1) na rzecz Gminy Będzin w wysokości: 79 041,00 PLN (słownie: siedemdziesiąt dziewięć tysięcy czterdzieści jeden złotych 00/100);
- 2) na rzecz Gminy Bieruń w wysokości: 79 041,00 PLN (słownie: siedemdziesiąt dziewięć tysięcy czterdzieści jeden złotych 00/100);
- 3) na rzecz Gminy Bobrowniki w wysokości: 79 025,00 PLN (słownie: siedemdziesiąt dziewięć tysięcy dwadzieścia pięć złotych 00/100);
- 4) na rzecz Gminy Bytom w wysokości: 37 785,00 PLN (słownie: trzydzieści siedem tysięcy siedemset osiemdziesiąt pięć złotych 00/100);
- 5) na rzecz Gminy Dąbrowa Górnicza w wysokości: 79 042,00 PLN (słownie: siedemdziesiąt dziewięć tysięcy czterdzieści dwa złote 00/100);
- 6) na rzecz Gminy Gierałtów w wysokości: 79 041,00 PLN (słownie: siedemdziesiąt dziewięć tysięcy czterdzieści jeden złotych 00/100);
- 7) na rzecz Gminy Katowice w wysokości: 102 152,00 PLN (słownie: sto dwa tysiące sto pięćdziesiąt dwa złote 00/100);
- 8) na rzecz Gminy Mysłowice w wysokości: 79 041,00 PLN (słownie: siedemdziesiąt dziewięć tysięcy czterdzieści jeden złotych 00/100);
- 9) na rzecz Gminy Sośnicowice w wysokości: 79 041,00 PLN (słownie: siedemdziesiąt dziewięć tysięcy czterdzieści jeden złotych 00/100);
- 10) na rzecz Gminy Tychy w wysokości: 79 042,00 PLN (słownie: siedemdziesiąt dziewięć tysięcy czterdzieści dwa złote 00/100);
- 11) na rzecz Gminy Zabrze w wysokości: 79 042,00 PLN (słownie: siedemdziesiąt dziewięć tysięcy czterdzieści dwa złote 00/100).

3. Łączna wartość udzielonej pomocy finansowej na podstawie niniejszej uchwały wynosi 851 293,00 PLN (słownie: osiemset pięćdziesiąt jeden tysięcy dwieście dziewięćdziesiąt trzy złote 00/100).

§ 2. Środki finansowe, o których mowa w § 1 będą pochodzić z budżetu Górnośląsko - Zagłębiowskiej Metropolii na rok 2024.

§ 3. Szczegółowe zasady, tryb, warunki przekazania i rozliczenia udzielanej pomocy finansowej określą umowy zawarte pomiędzy Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią a gminami członkowskimi wskazanymi w niniejszej uchwale.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia (dalej też: GZM lub Metropolia) wspólnie z gminami: Będzin, Bieruń, Bobrowniki, Bytom, Dąbrowa Górnicza, Gierałtowice, Katowice, Mysłowice, Sośnicowice, Tychy, Zabrze na podstawie umowy ramowej nr IS/3/2022 z dnia 17.02.2022r. podjęła się realizacji przedsięwzięcia pod nazwą „STOP SMOG w GZM - poprawa jakości powietrza na terenie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii” (dalej też: Projekt) w ramach rządowego programu „STOP SMOG” przeznaczonego dla gmin i ich mieszkańców. Na podstawie ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków związek metropolitalny może być stroną Porozumienia na współfinansowanie przedsięwzięć niskoemisyjnych z Funduszu Termomodernizacji i Remontów i wykonywać obowiązki związane z realizacją przedsięwzięć niskoemisyjnych.

Celem Projektu jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń i poprawa jakości powietrza oraz poprawa efektywności energetycznej budynków poprzez realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych na rzecz najmniej zamożnych gospodarstw domowych w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych.

Operatorem programu jest Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, z którym GZM zawarła Porozumienie nr 7/Metropolia/2022 z dnia 26 października 2022 na współfinansowanie przedsięwzięć niskoemisyjnych. Zgodnie z porozumieniem NFOŚiGW udzieli wsparcia w postaci dotacji z Funduszu Termomodernizacji i Remontów, w wysokości 69,96% kosztów realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych. Czas realizacji projektu wynosi 3 lata.

Zgodnie ze stanowiskiem Regionalnej Izby Obrachunkowej nr WA-023/46/21 z dnia 23 czerwca b.r. środki pozyskane z budżetu państwa oraz z gmin członkowskich na realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych będą stanowiły dochód związku metropolitalnego, a także związek metropolitalny może udzielić pomocy finansowej gminom członkowskim na realizację przedmiotowego zadania.

Wobec powyższego w dniu 26 października 2022 r. GZM podpisała Porozumienie z NFOŚiGW na współfinansowanie przedsięwzięć niskoemisyjnych z Funduszu termomodernizacji i remontów. Całkowity poziom dofinansowania z Funduszu Termomodernizacji i Remontów wynosi 69,96%, tj. 7 785 989,48 PLN. Jednocześnie wartość całego porozumienia wynosi 11 129 656,35 PLN (dla 11 gmin /w nawiasie podano planowaną liczbę przedsięwzięć niskoemisyjnych/: Będzin (20), Bieruń (20), Bobrowniki (20), Bytom (5), Dąbrowa Górnicza (20), Gierałtowice (20), Katowice (25), Mysłowice (20), Sośnicowice (20), Tychy (20), Zabrze (20) tj. łącznie 210 budynków).

Kwota konieczna do zabezpieczenia w budżetach gmin na realizację Projektu wynosi 3 343 666,87 PLN (30,04%).

Jednocześnie zgodnie z zapisami §2 ust. 2 pkt. 3 umowy IS/3/2022 pod warunkiem zgody Zgromadzenia na takie działanie GZM zobowiązała się udzielić wsparcia na rzecz zainteresowanych gmin w wysokości 15% kosztów realizacji Porozumienia (tj. 50% wkładu własnego gmin do Projektu).

Pomoc w latach 2024-2025 z uwagi na roczny charakter budżetu (przy założeniu dalszej zgody Zgromadzenia GZM) będzie następować sukcesywnie na podstawie odrębnych uchwał do wysokości 1 669 453,00 PLN (środki do wykorzystania przez gminy: 1 669 448,45 PLN) tj. 15% kosztów realizacji Porozumienia. Proponowana wysokość udzielonej pomocy dla poszczególnych gmin w ramach projektu pn. „STOP SMOG w GZM - poprawa jakości powietrza na terenie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii” uzależniona jest od przewidywanej liczby przedsięwzięć niskoemisyjnych jakie zostaną zrealizowane w zainteresowanych gminach. W umowach wykonawczych do Umowy ramowej zostały określone wysokości pomocy finansowej w 2023, 2024 i 2025 roku dla poszczególnych gmin.

W 2023 po raz pierwszy została udzielona pomoc finansowa na mocy Uchwały nr L/374/2023 Zgromadzenia Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii z dnia 8 lutego 2023 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom członkowskim Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji projektu pn. „STOP SMOG w GZM - poprawa jakości powietrza na terenie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii” w 2023 roku w zakresie art. 11 c ust. 1. pkt 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków, na mocy tej uchwały GZM udzieliła pomocy finansowej w 2023 w wysokości 68 115,00 PLN.

W przypadku zgody Zgromadzenia GZM, Metropolia udzieli pomocy finansowej w roku 2024 w wysokości 851 293,00 PLN.

Środki na wsparcie gmin zostały zabezpieczone w WPF. Poniżej zestawiono udzielone w 2023 roku oraz planowane do udzielenia w latach 2024 – 2025 dotacje celowe dla poszczególnych gmin.

lp.	Nazwa dotowanego	Łączna wartość planowanych dotacji	wartość udzielonej dotacji 2023	planowana wartość dotacji 2024	planowana wartość dotacji 2025
1.	Gmina Będzin	158 999,00	6 465,00	79 041,00	73 493,00
2.	Gmina Bytom	39 750,00	1 965,00	37 785,00	0,00
3.	Gmina Bieruń	158 998,00	6 465,00	79 041,00	73 492,00
4.	Gmina Bobrowniki	158 966,00	6 465,00	79 025,00	73 476,00
5.	Gmina Dąbrowa Górnicza	159 000,00	6 465,00	79 042,00	73 493,00
6.	Gmina Gierałtowiec	158 998,00	6 465,00	79 041,00	73 492,00
7.	Gmina Katowice	198 746,00	7 965,00	102 152,00	88 629,00
8.	Gmina Mysłowice	158 998,00	6 465,00	79 041,00	73 492,00
9.	Gmina Sośnicowice	158 998,00	6 465,00	79 041,00	73 492,00
10.	Gmina Tychy	159 000,00	6 465,00	79 042,00	73 493,00
11.	Gmina Zabrze	159 000,00	6 465,00	79 042,00	73 493,00
RAZEM		1 669 453,00	68 115,00	851 293,00	750 045,00

Podsumowując, Gminy GZM przeciwdziałają problemowi niskiej emisji, dodatkowo dzięki aktywności GZM będzie można wykorzystać efekt skali oraz odciążyć gminy w realizacji części zadań. Beneficjentem końcowym programu mogą być osoby o niskich dochodach i statusie materialnym, będące jednocześnie właścicielem i mieszkańcem domu jednorodzinnego, spełniające ustawowe wymogi (najistotniejsze są dochodowe i majątkowe), czyli takie, które będą miały najtrudniej dostosować się do obowiązujących wymagań ochrony środowiska z racji posiadania ograniczonych środków finansowych.

Ponadto Polityka Energetyczna Polski do 2040 r., przewiduje całkowite odejście od spalania węgla w gospodarstwach domowych (w miastach już do 2030 roku) - bez takich projektów osoby ubogie energetycznie nie będą w stanie samodzielnie spełnić tego warunku.

Biorąc pod uwagę powyższe zasadnym jest wsparcie z budżetu GZM działań objętych projektem.